

Opinnäytetyö (AMK)

Liiketalous

2022

Helmiina Ranta

Yrityssaneerausmenettelyn
käsikirja Perintätoimisto X:n
perintäneuvottelijoille

Opinnäytetyö (AMK) | tiivistelmä

Turun ammattikorkeakoulu

Liiketalous

2022 | 31 sivua

Helmiina Ranta

Yrityssaneerausmenettelyn käsikirja Perintätoimisto X:n perintäneuvottelijoille

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli luoda yrityssaneerausmenettelyn käsikirja työn toimeksiantajan Perintätoimisto X:n perintäneuvottelijoille. Käsikirjan tarkoitus on auttaa ymmärtämään yrityssaneerauksen menettelyä kyseisessä yrityksessä ja tehostamaan asiakaspalvelua. Käsikirjasta haluttiin selkeä ja yksityiskohtainen, jotta sitä voivat hyödyntää niin uudet kuin myös pidempään alalla olleet työntekijät.

Opinnäytetyön teoriaosuus koostuu yrityssaatavien vapaaehtoisista perintäkeinoista ja yrityssaneerauksen vaiheista. Ensiksi käydään läpi, mitä vapaaehtoisia perintäkeinoja perintätoimistot voivat käyttää yrityssaataviin. Sen jälkeen käsitellään yrityssaneerausta ja sen vaiheita, miten yrityssaneeraus etenee ja mitä vaikutuksia yrityssaneerauksella on yritykseen. Lopuksi opinnäytetyössä käsitellään, miten yrityssaneerauksen käsikirja rakentui, ja mitkä tekijät vaikuttivat käsikirjan sisältöön.

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että käsikirjasta saatiin selkeä, informatiivinen ja testikäytössä toimivaksi osoittautunut. Sen avulla saadaan lisättyä asiantuntevuutta ja tehokkuutta Perintätoimisto X:n asiakaspalveluun. Jatkokehityskohteiksi muodostui työhöjeiden laatiminen myös muille työtehtäville.

Asiasanat:

Yrityssaneeraus, yrityssaatava, yrityssaneeraus

Bachelor's Thesis | Abstract

Turku University of Applied Sciences

Business Administration

2022 | 31 pages

Helmiina Ranta

Corporate Restructuring Handbook for Collection Negotiators of Perintätoimisto X

The objective of this thesis was to create a handbook of corporate restructuring procedures for the collection negotiators of the Perintätoimisto X, the thesis commissioner. The purpose of the handbook is to help understand the procedures for corporate restructuring in the above-mentioned company and to enhance customer service. The handbook was desired to be clear and detailed so that it could be utilized by new employees and those who have been longer in the field.

The theory section of the thesis consists of voluntary collecting means of corporate claims and stages of corporate restructuring. First, let us go through what voluntary means of collection agencies can use for corporate claims. After that, corporate restructuring, the stages of corporate restructuring and the impact of corporate restructuring a company will be examined. Finally, the thesis discusses how the manual for corporate restructuring was built and what factors influenced the contents of the manual.

It can be concluded that the handbook was clear, informative and proven to be effective in the test use. It provides increased expertise and efficiency to the customer service of Perintätoimisto X. Further development sites consisted of drawing up work guidelines for other work tasks as well.

Keywords:

Corporate collection, entertainable, corporate restructuring

Sisältö

1 Johdanto	6
2 Yrityssaatavien vapaaehtoiset perintäkeinot	8
2.1 Maksumuistutus aloittaa perintäproessin	8
2.2 Tratta, yrityssaatavien perintään käytettävä maksukehotus	10
2.3 Konkurssiuhkaisella maksukehotuksella uhataan yritystä konkurssilla	11
2.4 Vapaaehtoinen jälkiperintä vaihtoehtona oikeudelliselle perinnälle	12
3 Yrityssaneeraus osana oikeudellista yritysverintää	14
3.1 Yrityssaneeraukseen hakeutuminen	14
3.2 Yrityssaneerausmenettely eli aloittaminen	16
3.3 Yrityssaneerauksen päättyminen	17
3.4 Yrityssaneerauksen vaikutukset ja mahdollisuudet	18
4 Käsikirja Perintätoimisto X:n perintäneuvottelijoille	20
4.1 Toimeksiantaja	20
4.2 Lähtötilanteen esittely	20
4.3 Kuvaus käsikirjan laadinnasta	22
5 Johtopäätökset	26
Lähteet	28

Kuvat

Kuva 1. Käsikirjan sisällysluettelo.	23
Kuva 2. Ote saneerausmenettelyn työohjeista.	25

Kaaviot

Kaavio 1. Prosessikaavio yrityssaneerauksen kulusta.	24
Kaavio 2. Työvaihe merkitty prosessikaaviossa.	24

1 Johdanto

Monet yritykset kohtaavat erilaisia maksuvaikeuksia elinkaarensa aikana. Maksuvaikeuksiin voi johtaa esimerkiksi tiettyjen asiakkuuksien menettäminen tai sopimusten päättyminen. Joskus yritysten maksuvaikeudet voivat olla niin laajoja, ettei niistä selviä enää vaihtoehtoisilla maksuehtojen uudelleenneuvotteluilla tai lisärahoituksilla. Tällaisissa tilanteissa yrityksillä on mahdollisuus hakeutua lakisääteiseen velkajärjestelyyn eli yrityssaneeraukseen.

Yrityssaneeraukset ovat keskeinen osa perintäyhtiöiden arkea sekä toimeentuloa. Niitä ohjaavat erilaiset lait ja säädökset, joiden takia perintäalan työntekijöillä on oltava riittävä tietotaito käsitellä velkaantuneiden yritysten asiakastapauksia. Saneerausmenettelyä pidetään kuitenkin monimutkaisena ja haastavana. Hankaluutta lisäävät toimialakohtaiset säädökset ja saneerauksen yrityskohtaisuus sekä velkojan ja velallisen näkökulmien erilaisuus.

Tämä opinnäytetyö tehdään toimeksiantona perintäalan yritykselle, josta tässä työssä käytetään nimeä Perintätoimisto X. Opinnäytetyön päätavoite on luoda Perintätoimisto X:n käyttöön saneerausmenettelykäsikirja, joka toimii yrityksen perintäneuvottelijoiden työn apuvälineenä. Sen tarkoitus on auttaa ymmärtämään yrityssaneerauksen menettelyjä ja työtehtäviä kyseisessä yrityksessä ja tehostamaan asiakaspalvelua.

Käsikirjan aihe valikoitui muutamasta vaihtoehdosta. Aiheen valinnalla haluttiin hypätä eniten hyötyä tuottavaan vaihtoehtoon eli mistä aiheesta Perintätoimisto X:n työntekijöillä oli sillä hetkellä vähiten tietoa. Käsikirja tulee sisältämään teoriaa ja käytännön tietojärjestelmäohjeita. Koska yrityssaneerauksen aikana yritykset ovat hyvin vähän yhteydessä perintätoimistoihin, ja kommunikointi tapahtuu esimerkiksi selvittäjän tai viranomaisten kautta, niin käsikirja toteutetaan teknisestä näkökulmasta.

Perintätoimisto X toimii Suomessa tytäryhtiönä osana kansainvälistä konsernia. Konserni asettaa omat linjauksensa sille, mikä tietotaito perintäneuvottelijoilla

täytyy olla ja mitä materiaaleja täytyy olla saatavilla. Jokaisessa maassa on kuitenkin omat lait ja säädökset, jonka takia räätälöidyt sisäiset koulutukset ja oppaat ovat merkittävässä asemassa, jotta osataan antaa omassa työympäristössä tarvittavat tiedot työntekijöille.

Aihe on hyvin ajankohtainen, sillä Perintätoimisto X:stä puuttuu paljon työntekijöiden perehdytys- ja koulutusmateriaaleja. Yritys tekee myös suurta kasvua, minkä johdosta työntekijöiden määrä tulee yrityksessä kasvamaan ja yrityssaneeraustapaukset tulevat lisääntymään. On tärkeää osata ennakoida, että kaikille työntekijöille on saatavilla selkeät ohjeet ja tiedot, jotka on tehty juuri Perintätoimisto X:n toimintatapojen pohjalta.

Opinnäytetyön teoriaosuus koostuu kahdesta pääluvusta. Ensimmäisessä pääluvussa käsitellään vapaaehtoisen yritysperinnän kulkua. Siinä selvitetään mitä perintäprosessissa tapahtuu vapaaehtoisessa perinnässä ja mitä vaihtoehtoja perintätoimistoilla on. Toisessa pääluvussa keskitytään oikeudelliseen saneerausmenettelyyn ja sen vaiheisiin, sekä siihen mitä vaikutuksia sillä on yrityksen toimintaan. Teoriaosuuden tietolähteinä käytetään yritysperintään ja saneerausmenettelyyn keskittyviä kirjoja ja perintätoimistojen sekä viranomaisten kotisivuja. Teoriaosuus on kirjoitettu perintälain Laki saatavien perinnästä 22.4.1999/513 voimassa ollessa. Perintälaki erityisesti koskien yritysperintää tulee muuttumaan opinnäytetyön julkaisun jälkeen.

Opinnäytetyön empiirisessä osassa kerrotaan käsikirjan laadinnan prosessista. Siinä esitellään työn toimeksiantaja Perintätoimisto X, sen nykytila ja kehitystarpeet. Tiedonkeruu toteutetaan kuunnellen konsernitasoisia ohjeistuksia, hyödyntäen mahdollisia vanhoja materiaaleja ja käyden avoimia keskusteluja yrityksen sisällä. Keskustelun kohteina olevat henkilöt ovat Perintätoimisto X:n toiminnanjohtaja, laatujohtaja ja perintäneuvottelijat.

Opinnäytetyön lopussa perehdytään työstä tehtyihin johtopäätöksiin, joissa käydään läpi, millainen oppaasta tuli ja saatiinko siitä ratkaisu toimeksiantajan tarpeisiin ja odotuksiin. Lisäksi kerrotaan toimeksiantajan kommentit työstä.

2 Yrityssaatavien vapaaehtoiset perintäkeinot

Yrityssaatavia syntyy yleensä elinkeinoharjoittajien välisessä kaupankäynnissä. Yrityspennästä puhutaan, kun saatavan perintä kohdistetaan muuhun kuin kuluttajaan, esimerkiksi yritykseen (Suomen Perimistöimistöjen Liitto 2019, 3).

Yrityssaatavien pennässä nopeasti etenevä prosessi on avainasemassa. Siinä missä kuluttajille annetaan maksuaikaa kuukausia tai jopa vuosia, yritysten maksuaikojen antamisessa puhutaan viikosta muutamaa kuukauteen.

Yrityspennän eroavuus kuluttajaperintään on perintäkeinojen määrässä.

Yrityspennässä keinoja on enemmän. (Visma n.d.b.)

Yrityspennässä lähdetään liikkeelle vapaaehtoisella pennällä, ja useimmat saatavat saadaankin perittyä jo vapaaehtoisenn pennän keinoin (Visma n.d.b).

Vapaaehtoisella pennällä tarkoitetaan, että velallinen yritetään saada maksamaan velkansa nimensä mukaisesti, vapaaehtoisesti (Visma n.d.a).

2.1 Maksumuistutus aloittaa perintäprosessin

Vapaaehtoinen perintä alkaa maksumuistutuksen lähettämällä.

Maksumuistutuksen voi lähettää velkoja tai velkojan asiamies. Sen tarkoitus on kertoa velalliselle unohtuneesta saatavasta ja nopeuttaa maksamista.

Yrityssaataviin kohdistuvan maksumuistutuksen lähettämälle ei ole säädeltyä aikarajaa, ja yrityspennässä siinä voi olla eräpäivä heti. Se voidaan myös toimittaa velalliselle vapaamuotoisesti suullisesti, kirjallisesti tai sähköisesti, sillä muotoa ei ole laissa säädelty. (Suomen Perimistöimistöjen Liitto 2019, 7.)

Perintälaki kuitenkin säätelee maksumuistutuksen lähetystapaa sen verran, että ennen tratan lähettämistä, maksumuistutus on lähetettävä velalliselle seitsemän päivän maksuehdolla ja silloin sen täytyy olla kirjallinen. Maksumuistutukset voi lähettää alkuperäinen velkoja tai perintäyhtiö. (Suomen Perimistöimistöjen Liitto 2019, 7.)

Maksumuistutuksesta tulee ilmetä seuraavat asiat; yrityksen nimi ja osoite, y-tunnus ja tieto siitä, miten ja milloin maksumuistutus on maksettava eli tilinumero. Maksumuistutuksen eräpäiväksi asetetaan yleisesti ”heti”. Vaikka eräpäivä olisi heti, tulee maksuaikaa kuitenkin antaa seitsemän päivää ennen kuin lasku siirretään perintään. Maksumuistutuksesta tulee myös ilmetä vaadittu summa ja saatavan peruste eli mistä laskun muodostuu. Summa täytyy ilmoittaa kokonaisuudessaan ja sen lisäksi lasku, viivästyskorko, maksumuistutuskulu ja mahdolliset muut kulut eriteltynä. (Corona Capital n.d.)

Muistutuksesta voidaan periä enintään kymmenen euroa ja perintäkuluja voi periä uusista kirjeistä ainoastaan, jos edellisestä muistutuskirjeestä on kulunut vähintään seitsemän päivää (Yrittäjät n.d). Hyvä perintätapa yritysperinnässä kuitenkin kieltää aiheuttamasta tarpeettomia kuluja, joita syntyy esimerkiksi jatkuvasta maksumuistutuksien lähettämisestä (Suomen Perimistoimistojen Liitto 2019, 6).

Maksumuistutus- ja maksuvaatimusvaiheessa yritysvelallisella on oikeus toivoa maksusuunnitelmaa, jolla lyhentää avointa saatavaa. Maksusuunnitelman tarkoitus on saada velallinen maksamaan saatava vapaaehtoisesti ja säännöllisesti. Maksusuunnitelma luodaan aina yksilöidysti jokaiselle velalliselle, niin että velallisella olisi maksukykyä suoriutua siitä. Yritysperinnässä tehokkaana pidetään lyhyttä ja nopeatempoista maksusuunnitelmaa, sillä yrityksen maksukyky ja tulojen saanti ovat hyvin erilaisia kuin kuluttajilla. (Suomen Perimistoimistojen Liitto 2019, 8 – 9.)

Maksusuunnitelmalla pystytään vielä ehkäisemään maksuhäiriömerkintä. Maksuhäiriömerkinnän saaminen omiin luottotietoihin kertoo muun muassa luotonantajille, ettei kyseinen henkilö tai yritys ole selvinnyt aiemmista veloista ja velvoitteista. Maksuhäiriöt kertovat suuremmasta luottotappioriskistä yhteistyökumppaneille. (Axactor n.d.a.)

2.2 Tratta, yrityssaatavien perintään käytettävä maksukehotus

Mikäli maksumuistutus ei tehoa, voidaan yritysvelalliselle lähettää velka-asiasta maksuvaatimus. Siinä vaaditaan suoritukselle kokonaista suoritusta eräpäivään mennessä. Tratta on yritysperinnässä käytettävä julkisuusuhkainen maksuvaatimus. Laki saatavien perinnästä kieltää tratan käyttämistä kuluttajasaatavissa (Laki saatavien perinnästä 18.1.2013/31). Trattakirje voidaan lähettää vasta sitten, kun velalliselle on annettu maksumuistutus. Trattakirjeen lähettämisen edellytyksenä on, että sitä edeltävässä maksumuistutuksessa on annettu seitsemän päivän määräaika eikä maksua ole saatu kyseisen määräajan kuluessa. (Seppelin 2021.)

Trattaperinnän perintäteho perustuu maksamatta jääneen saatavan ja protestoidun tratan aiheuttaman julkisen maksuhäiriön uhkaan (Lindström 2014, 261). Tratalta vaaditaan velallista maksamaa avoin saatava sillä uhalla, että mikäli maksusuoritusta ei tule, voidaan asia julkaista. Tratan lähettämisestä aiheutuu yrityksen tietoihin maksuviivemerkintä. Maksuviivemerkintä ei vielä tarkoita maksuhäiriömerkintää. (Seppelin 2021.)

Tratan maksamatta jättäminen antaa perintätoimille mahdollisuuden protestoida tratan, mikä aiheuttaa yrityksen luottotietoihin maksuhäiriömerkinnän. Tratta voidaan protestoida hiljaisesti, mikä tarkoittaa, että yrityksen luottotietoihin merkitään trattailmoitus eli maksuviivetieto, joka on nähtävillä muun muassa Suomen Asiakastiedon ylläpitämässä maksuhäiriörekisterissä. (Bräysy 2013, 36.) Mikäli tratta protestoidaan julkisesti, trattatieto julkaistaan lisäksi talousalan lehtien protestilistoilla (Seppelin 2021). Tratan protestointi näkyy velallisyriksen luottotiedoissa kolme vuotta (Burton 2016). Protestoinnin voi ilmoittaa luottotietorekisteriin aikaisintaan kymmenen päivän kuluttua trattakirjeen lähettämisestä (Bräysy 2013, 36).

Trattaa voidaan käyttää yritysperinnässä vain erääntyneeseen, selvään ja riidattomaan saatavaan. Trattaa on suositeltavaa käyttää erityisesti pienehköjen verallisyriksien kohdalla, joilla ei ole maksuhäiriömerkintää entuudestaan. Lyhyen maksuajan vuoksi perintä tratan avulla on haastavampaa suurempien

saatava kohdalla. (Kontio Perintä n.d.a.) Trattaprotestointi ei anna perustetta ulosottoon, vaan mikäli asia halutaan viedä oikeudelliseen perintään, täytyy perintäyhtiön jatkaa perintää esimerkiksi haastemenettelyllä (Lindström 2014, 261).

2.3 Konkurssiuhkaisella maksukehotuksella uhataan yritystä konkurssilla

Konkurssiuhkaisessa maksukehotuksessa nimensä mukaisesti uhataan velallisyritystä liiketoiminnan lopettamisella eli konkurssilla, mikäli velallinen ei ole määräaikaan mennessä suorittanut avoinna olevaa saatavaa (Uuva n.d.a). Kehotuksella voidaan periä selvää ja riidatonta saatavaa, jonka suuruus on vähintään muutamasta tuhannesta eurosta ylöspäin (Burton 2015).

Konkurssiuhkaisesta maksukehotuksesta tulee ilmetä saatavan peruste, mitä maksukehotus koskee sekä avoinna olevan saatavan määrä. Kehotuksesta tulee myös ilmetä uhka siitä, että maksamatta jättämisestä velkoja voi hakea velallisyritystä konkurssiin. Kehotuksessa velallisyrittäksellä on usein seitsemän vuorokautta aikaa maksaa avoin saatava estääkseen velkojaa lähettämästä virallista konkurssihakemusta. (Uuva n.d.a.)

Konkurssiuhkainen maksukehotus annetaan velallisyrittäkselle tiedoksi todisteellisesti, useimmiten käräjäoikeudessa toimivan haastemiehen avustuksella tai muuna henkilökohtaisena tiedoksi antona. Kehotukseen perustuva konkurssihakemus on jätettävä käräjäoikeuteen kolmen kuukauden sisällä siitä, kun viikko on tullut täyteen konkurssiuhkaisesta maksukehotuksesta. (Uuva n.d.a.) Konkurssiuhka raukeaa, mikäli hakemusta ei ole seitsemän päivän + kolmen kuukauden sisällä jätetty tuomioistuimeen. (Ferenda n.d.) Konkurssiuhkan rautessa tulee velkojan antaa uusi maksukehotus tiedoksi yritykselle (Fiducius 2017).

Konkurssiuhkaisen maksukehotuksen hyödyt perustuvat velallisyrittäksen toiminnan epävarmuuteen. Se ei ole julkinen, eikä siitä aiheudu velalliselle vielä maksuhäiriömerkintää, mutta teho perustuu siihen, että kehotuksen maksamatta tai reagoimatta jättäminen ja sen seurauksena

konkurssihakemuksen vireille laittaminen aiheuttaa yritykselle maksuhäiriömerkinnän (Burton 2015). Jos yritys ei reagoi saamaansa kehoitukseen, voi kehoitus viime kädessä johtaa velallisen konkurssiin myös aiheettomanakin. Konkurssihakemus, joka voidaan laittaa vireille konkurssiuhkaisen maksukehotuksen jälkeen, on julkinen ja aiheuttaa yrityksen hallituksen jäsenille luottotietojen menettämisen (Finducius. n.d). Kun yrityksen tietoihin tulee merkintä konkurssin vireille tulosta, eivät esimerkiksi monetkaan pankit ja tavarantoimittajat halua yhteistyöhön kyseisen yrityksen kanssa. Konkurssiuhkaista maksukehotusta on hyvä hyödyntää sellaisiin velallisyhtiöihin, jotka harjoittavat aktiivista liiketoimintaa. (Uuva n.d.a.)

2.4 Vapaaehtoinen jälkiperintä vaihtoehtona oikeudelliselle perinnälle

Jos saatava ei tule maksetuksi vapaaehtoisen perinnän keinoin ja sitä ei ole perustelua siirtää oikeudelliseen perintään, voidaan saatava siirtää vapaaehtoiseen jälkiperintään (Lowell n.d). Jälkiperinnällä tarkoitetaan, ettei saatava ole aktiivisena kohteena perintätoimenpiteille. Jälkiperinnällä pidetään huoli, ettei saatava pääse vanhentumaan ja velkojalla on mahdollisuus maksusuorituksiin velallisen tilanteen parannuttua. (Visma n.d.a.) Saatavan vanhentumista estetään säännöllisin väliajoin lähetettävillä kirjeillä tai soitoilla. Vanhentumisen estävät myös asiakkaan yhteydenotot tai maksut, joita velallinen tekee saatavalle (Uuva n.d.b). Jälkiperinnässä velallisen taloudellista tilannetta seurataan tasaisin väliajoin, muun muassa luottotietojen avulla. Tavoitteena on saada vapaaehtoisesta maksusuunnitelmasta sopimus aikaan tai velallisen taloudellisen tilanteen parannettua voidaan jälkiperinnästä siirtyä oikeudelliseen perintään haastehakemuksen avulla. (Intrum n.d.)

Jälkiperinnän kohteiksi joutuvat yleensä velalliset, joiden saatavalle kohdistuva maksukyky on erityisen heikkoa, jolloin saatavaa ei saada perittyä tai se on hyvin epätodennäköistä lähitulevaisuudessa. Useimmiten kohteena ovat oikeudellisesta perinnästä eli ulosotosta esteellisenä palautuvat saatavat. Esteellisenä palautunut saatava kertoo asiakkaan heikosta maksukykyvyydestä. (Lowell n.d.) Saatavan voi siirtää jälkiperintään niin vapaaehtoisen, kuin myös

oikeudellisen perinnän aikana. Saatavan, jolle ei ole vielä haettu käräjäoikeuden päätöstä tai joka on vapaaehtoisesta perinnästä siirretty suoraan jälkiperintään, voi myös siirtää jälkiperinnästä oikeudelliseen perintään. Oikeudelliseen perintään voi siirtää milloin tahansa, jos velallisen maksukyky alkaa näyttämään siltä, että saatava tulisi suoritettua oikeudellisin menetelmin. (Uuva n.d.b.) Jälkiperintä myös kerryttää viivästyskorkoa niin kauan, kunnes velka on saatu kokonaan maksettua (Visma n.d.a).

3 Yrityssaneeraus osana oikeudellista yritysperintää

Yrityksen tai yhteisön jouduttua hankalaan taloudelliseen tilanteeseen on velkasaneeraus eli yrityssaneeraus keino selviytyä siitä. Yrityssaneeraus on yrityssaataville tarkoitettu menettely, jolla mahdollistetaan yrityksen toiminta tulevaisuudessakin.

Yrityssaneerauksessa leikataan osa veloista kokonaan pois, ja velallinen maksaa loput veloistaan selvittäjän laatiman maksusuunnitelman mukaisesti velkojille. Saneerauksen tarkoituksena on mahdollistaa yrityksen toiminnan elpymisen ja jatkumisen saneerauksen jälkeen. Sen ero konkurssimenettelyyn onkin, että siihen pääsevän yrityksen ehtona on kannattava tulevaisuus. (Kontio Perintä n.d.b.)

Saneerauksessa katsotaan olevan kolme vaihetta, joita ovat saneeraukseen hakeminen, sen aloittaminen ja vahvistaminen sekä toteuttaminen ja päättyminen. Kaikki yritykset eivät kuitenkaan käy kaikkia vaiheita läpi. Mikäli yritys todetaan hakemus- tai aloittamisvaiheessa maksukyvyttömäksi jo aikaisemmassa vaiheessa eli sillä ei ole edellytyksiä selviytyä suunnitellusta maksuohjelmasta, saneerausmenettely päätetään. (Kontio Perintä n.d.b.)

3.1 Yrityssaneeraukseen hakeutuminen

Ensimmäisessä vaiheessa saneerausmenettely aloitetaan velallisen kotipaikan käräjäoikeudelle toimitettavalla hakemuksella. Hakemuksen tarkoituksena on panna alulle vaikeuksissa olevan yrityksen tervehdyttäminen. Hakemuksen toimittaa joko velallinen tai velkoja, mutta usein hakemuksen laatii ulkopuolinen asiantuntija eli hakemusasiamies. (Minilex n.d.) Tuomioistuimen tehtävänä on tarkastella lain nojalla, onko yrityksellä aloittamisedellytyksiä ja tehdä saneerausmenettelyn aloittamispäätös (Nyyssönen 2020). Saneerausmenettelyyn voi hakeutua yksityinen elinkeinoharjoittaja, avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö, osakeyhtiö, osuuskunta, asunto-osakeyhtiö ja taloudellista toimintaa harjoittava yhdistys (Yrityssaneeraukset n.d.).

Hakemus on vapaamuotoinen, mutta siinä tulee ilmetä yrityssaneerauslaissa ja -asetuksessa vaaditut liitteet saneerausmenettelyn päätöstä varten (Minilex n.d). Tuomioistuin voi jättää puutteellisen hakemuksen käsittelemättä, jonka takia hakemusta tehtäessä kannattaa käyttää apuna yrityssaneerauksien asiantuntijaa. Saneeraushakemuksen tulee sisältää tiedot yhtiön omistussuhteista, yrityksen taustatiedot, tiedot yrityksen varoista ja veloista, tilinpäätös, välitilinpäätös, sekä tilintarkastajan antama lausunto yrityksen nykyisestä maksukyvyistä. (Kontio Perintä n.d.b.)

Yrityssaneerauksen hakemiseen on omat edellytykset ja esteet. Edellytyksenä on maksukyvyttömyys tai sen uhka. Velallisella on myös hyvät edellytykset päästä saneerausohjelmaan, mikäli hän on tehnyt hakemuksen vähintään kahden velkojan kanssa tai saanut vähintään kaksi velkojaa puoltamaan saneerausmenettelyä. Velkojien yhteenlaskettujen saatavien tulee olla vähintään viidesosa kaikista velallisen veloista. Velkojien saneerausmenettelyn puoltaminen nopeuttaa hakemusmenettelyä huomattavasti (Minilex n.d.c).

Saneerausmenettelyn aloittamiselle on kuitenkin esteitä, joiden takia yrityksen hakemus ei aina mene tuomioistuimesta läpi. Ensimmäiseksi esteeksi voi muodostua yrityksen maksukyvyttömyys. Yrityksen maksukyvyttömyys on usein pidemmällä kuin luullaan, ja yrityksellä ei näin ollen ole jatkamisedellytyksiä, eikä saneerausmenettelyllä voida poistaa maksukyvyttömyyttä. Toiseksi ja kolmanneksi esteeksi voi muodostua, ettei yrityksen varoilla kyetä maksamaan saneerausmenettelyn jälkeen muodostuvia velkoja tai hakemusvaiheessa on huomattu, ettei yritys suoriudu saneerausmenettelystä aiheutuvista kustannuksista. Hakemusvaiheen jälkeen muodostuneista veloista tulee selviytyä normaalisti, sillä ne eivät kuulu saneerausmenettelyyn mukaan. Saneerausmenettely maksaa keskimäärin 15 000–20 000 euroa, ja sen suurin kuluerä on selvittäjän palkkio. Tämän takia yrityssaneeraukseen eivät pääse monet pienemmät yritykset. (Laakkonen & Saarilampi 2020.) Neljäs aloittamisen este voi muodostua, jos hakemus jätetään siinä ajatuksessa, että

perintätoimet estyisivät tai estettäisiin konkurssin aloittaminen (Lindström 2014, 519). Viides esteperuste menettelyn aloittamiselle on kirjanpidon puutteellisuus tai virheellisyys. Myös jos kirjanpitoa on laiminlyöty, aiheutuu este saneerausmenettelyn aloittamiselle. Kirjanpidon oikeellisuus on siten edellytys saneerausmenettelyn onnistumiselle. (Laakkonen & Saarilampi 2020.) Viimeinen esteperuste on, jos saneerausta vastustaa 80% saatavien velkojista (Minilex n.d.c).

Koska kasvavat maksuvaikkeudet voivat muodostaa saneerausmenettelylle esteen, saneerausmenettelyyn on suositeltavaa hakeutua ajoissa (Minilex n.d.c). Riittävän ajoissa on silloin, kun yrityksellä on vielä kassavirtaa, jonka avulla selviytyä saneerausmenettelyn aikana muodostuneista kuluista ja kustannuksista. Yrityssaneerauksen lähtökohtana on velallisen edun lisäksi tuottaa velkojille parempi tulos kuin konkurssin kautta. Mikäli saneerausmenettelyllä ei pystytä helpottamaan yrityksen ylivelkaisuutta, saneerausmenettelyä ei tule aloittaa. (Piisi 2020.)

3.2 Yrityssaneerausmenettely eli aloittaminen

Hakemuksen jälkeen menettelyn aloittamisesta tekee päätöksen kärjäoikeuden tuomioistuin. Kärjäoikeudesta on tultava myönteinen päätös, jotta saneerausmenettely voidaan aloittaa. Ennen tuomioistuimen vahvistamista, on velkojilla mahdollisuus antaa lausumat maksuohjelmaehdotuksesta ja äänestää saneerausohjelman hyväksymisestä. Mikäli saneerausohjelma tuottaa velkojille konkurssia vähemmän, ei saneerausohjelmaa vahvisteta. Myönteisen päätöksen jälkeen kärjäoikeus asettaa yrityksen saneeraukseen, määrää asialle selvittäjän ja rauhoitusaika alkaa. Rauhoitusaika tarkoittaa, että ennen hakemuksen vireillepanoa muodostuneet velat asetetaan maksu-, perintä- ja täytäntöönpanotoimenpidekieltoon. Myöskään yrityksellä ei ole oikeutta rauhoitusaikana tehdä niin merkittäviä päätöksiä, että se vaikuttaisi sen liiketoimintaan ja asemaan. Merkittäviin päätöksiin katsotaan muun muassa

yrittäjän käyttöönsä myyminen, uuden velan ottaminen tai jos tehdään ilman selvittäjän lupaa muita toimia, jotka voivat vaarantaa saneerausmenettelyn. (Kontio Perintä n.d.b.) Velat, jotka ovat syntyneet saneeraushakemuksen jälkeen, eivät kuulu saneerausmenettelyyn eikä niihin päde perintäkielto, vaan niitä peritään tavalliseen tapaan ja velallisen on selviydyttävä niistä (Lindström, J 2014, 519 – 520).

Yrityssaneerauksen selvittäjä tarkoittaa käräjäoikeuden määräämää henkilöä, joka perehtyy velallisyrittäjän toimintaan ja tekee selvityksen yrityksen varoista ja veloista. Selvittäjä voi olla yksi tai useampi. (Yrityspörssi n.d.) Selvittäjä selvittää seikat, jotka voisivat vaikuttaa yrityksen talouteen ja valvoo velkojien etua. Hänen tehtävänä on myös valvoa yrityksen toimintaa saneerausmenettelyn aikana. Tasapuolisuuden nimissä selvittäjä ei saa olla velalliseen tai velkojaan sellaisessa suhteessa, että toiminta tai tasapuolisuus vaarantuisi. Hänen täytyy olla myös täysivaltainen ja rehellinen henkilö, jolla on vaadittava kyky, taito ja kokemus. (Lindström 2014, 524 – 525.) Yksinkertaisen saneerausmenettelyn ollessa kyseessä maksuohjelman laatii selvittäjän sijasta velallinen itse tai riittävän pääoman omaava velkoja.

Selvittäjä laatii saneerausohjelmasta ehdotuksen, johon sisältyvät velkavastuiden uudelleenjärjestelyt, yritystoimintaan kohdistuvat ehdot ja velkojen maksuohjelma (Kontio Perintä n.d.b). Kun saneerausohjelma vahvistetaan, velallinen suorittaa maksuja saneerausohjelmaan sisältyvän maksuohjelman mukaisesti. Mikäli velallinen laiminlyö saneerausohjelman toteuttamista, voi se johtaa saneerausmenettelyn raukeamiseen. (Minilex. n.d.a.)

3.3 Yrityssaneerauksen päätyminen

Kun saneerausohjelma on laadittu, se esitetään tuomioistuimelle hyväksyttäväksi, jonka jälkeen velkojat voivat antaa oman lausumansa ohjelmaehdotuksesta. Velkojien antaessa muutosehdotuksia ja selvittäjän toteuttaessa ne saneerausohjelma lähtee velkojille hyväksyttäväksi. Lopullisen

hyväksymisen antaa tuomioistuin. Ohjelman sisältö määrää velkojien nykyiset ehdot velkasuhteeseen. Mikäli saneeraus tuottaa velkojille konkurssia vähemmän tuottoa, ohjelmaa ei vahvisteta. (Kontio Perintä n.d.b.)

Vahvistuksen jälkeen alkaa maksuohjelman noudattaminen käräjäoikeuden vahvistaman maksuohjelman mukaisesti. Saneerausmenettely voidaan toteuttaa tuomioistuimen määräämän valvojan ja velkojien valvonnassa. (Nyyssönen 2020.) Valvojalle kuuluvat myös sellaiset toimenpiteet, jotka eivät kuulut asianosaisille. Tämä tarkoittaa ensisijaisesti ohjelman toteuttamisen seuraamista sekä sen valvomista, ettei osaa velkojista suosita. Valvojan vastuulla on myös selonteko velkojille saneerausohjelman kulusta ja sen päättyessä. Maksuohjelman toteuttaminen on kuitenkin viime kädessä velallisen vastuulla ja mikäli valvojaa ei ole, selontekovelvollisuus on velallisen vastuulla (Konkurssiasiamies 2018). Ohjelman kesto on tavallisesti 5-10 vuotta, riippuen velallisen varoista ja veloista.

Kun maksuohjelma on suoritettu, toiminta voi jatkua normaalisti, ja velallinen on vapautunut veloistaan. Saneerausohjelma voi kuitenkin päättyä jo ennen määräaikaa, mikäli velallinen asetetaan esimerkiksi konkurssiin tai tuomioistuin päättää ohjelman päättymisestä maksukyvyttömyyden vuoksi. (Axactor n.d.b.) Saneerausohjelma voi myös raueta, mikäli velallinen laiminlyö saneerausohjelman velvoitteita, rikkoo saneerausohjelmaa esimerkiksi suosimalla osaa velkojista tai ohjelman vahvistamiselle löytyy jälkikäteen este, esimerkiksi jokin rikosoikeudellinen asia (Kontio Perintä n.d.b.). Velalliselle voidaan myös asettaa lisäsuoritusvelvollisuus, mikäli saneerauksen aikana syntyy enemmän tuottoja kuin mitä oli saneerausohjelmassa suunniteltu (Rantalainen 2021).

3.4 Yrityssaneerauksen vaikutukset ja mahdollisuudet

Yrityssaneerauksen tavoite on eheyttää yritystoiminta uudelleen. Se ei tarkoita ainoastaan velkojen leikkaamista, vaan saneerauksessa pyritään löytämään sellaisia toimia, jotka auttavat parantamaan yrityksen kannattavuutta. (Vasek

2020.) Lisäksi se vaatii yritykseltä suuria muutoksia ja kykyä sopeutua uuteen tilanteeseen. Suuria muutoksia ja toimia, joita yrityssaneerauksessa voidaan joutua tekemään, voivat olla esimerkiksi toimitilojen supistaminen, henkilöstöresurssien vähentäminen lomautuksilla tai irtisanoutumisella ja jopa yrityksen johdon uudistaminen. Yrityksen elvyttämisen, eheyttämisen ja jatkon kannalta muutokset ovat kuitenkin välttämättömiä. (Kontio Perintä n.d.b.)

Yrityssaneeraus tuo negatiivisen julkisuuden yrityksen toiminnalle ja maksukyvyille. Sen aikana yrityksen taloudelliset ongelmat tulevat yleensä laajasti tunnetuksi, etenkin velkojien keskuudessa. Saneerausmenettely voidaan myös julkaista lehdessä velkojien selvittämiseksi, mikäli niitä ei entuudestaan tiedetä. Käräjäoikeuteen jätetty saneerausmenettelyn hakemus aiheuttaa jo velallisen maksuhäiriömerkinnän. (Axactor n.d.b.) Mahdollisuutena on, että tavarantoimittajat ja muut asiakkaat voivat reagoida kielteisesti, eivätkä välttämättä halua jatkaa yhteistyötä tulevaisuudessa. Esimerkiksi harva rahoittaja kiinnostuu yrityksestä, jolla on saneerausmenettely menossa. Huomioitavaa on myös, että vaikka yritys selviäisi yrityssaneerauksesta, saattaa se silti ajautua konkurssiin. Konkurssiin ajautuminen tarkoittaa kahden eri maksukyvyttömyysmenettelyn kustannusten kantamista yritykselle. (Minilex n.d.b.)

Yrityssaneerausta ja konkurssia vertaillen on yrityssaneerauksesta hyötyä myös velkojille. Yrityssaneerausta kritisoidaan siitä, tuoko saneerausmenettely kilpailuetua toisille yrityksille, sillä siinä annetaan usein suuri osa veloista anteeksi. Kilpailuetua verrataan sellaisiin yrityksiin, joilla ei ole maksuvaikeuksia, jotka pitävät taloudestaan huolta, ja jotka vastaavat veloistaan täysimääräisesti. Yrityksen ajaututtua konkurssiin voi sama yrittäjä kuitenkin perustaa uuden samaa liiketoimintaa harjoittavan yrityksen ilman velkoja. On siis parempi elvyttää nykyinen liiketoiminta ja antaa velkoja anteeksi kuin menettää kaikki. (Yrityspörssi. n.d.)

4 Käsikirja Perintätoimisto X:n perintäneuvottelijoille

4.1 Toimeksiantaja

Opinnäytetyö on toteutettu toimeksiantona perintäalan yritykselle.

Toimeksiantajayritys on moderni perintäalan yritys, joka on suhteellisen uusi toimija Suomessa. Perintätoimisto X kuuluu pohjoismaiseen konserniin, jonka emoyhtiönä toimii norjalainen pankki. Pankkikonsernin alla toiminta on mahdollistanut muun muassa vankan pääomapohjan, toiminnan kasvattamisen ja suuret investoinnit, joita ovat esimerkiksi erilaiset järjestelmäkehitykset ja henkilöstömäärän kasvattaminen. Konsernin toiminta on laajentunut Norjaan, Ruotsiin ja Suomeen, ja tällä hetkellä yritys työllistää Suomessa vajaa kolmekymmentä henkilöä. Perintätoimisto X:n tavoite on kasvaa merkittäväksi toimijaksi Pohjoismaissa.

Perintätoimisto X:n mukaan palveluiden keskiössä on inhimillinen ja joustava asiakaspalvelu. Toiminnan tavoitteena on olla läpinäkyvää, luotettavaa ja tehokasta. Opinnäytetyönä toteutetun yrityssaneerauskäsikirjan tarkoituksena on luoda perintäneuvottelijoiden työhön työväline, jonka avulla lisätään asiakaspalvelun sujuvuutta ja perintäneuvottelijoiden ammattitaitoa.

4.2 Lähtötilanteen esittely

Aloitin työskentelyni Perintätoimisto X:n alaisuudessa talvella 2021.

Aloittaessani työt minulle tarjottu perehdytys oli vähäisempi kuin mitä olin aiemmissa työpaikoissani tottunut saamaan. Perehdytys oli lähinnä niin sanottua puheperehdytystä eli asiaa opeteltiin keskustelemalla, eikä kirjallisia ohjeita ollut saatavilla. Päivittäisiä työtehtäviä aloittaessani työn sisäistäminen vaati paljon avun pyytämistä ja tiedon hakemista. Asiaa vaikeutti entisestään se, että olin uusi perintäalalla ja ala oli minulle vieras. Toimeksiantajayrityksen ollessa suhteellisen uusi toimija ei perehdytys- tai koulutusmateriaaleja ollut ehditty vielä luomaan tai päivittämään. Perintätoimisto X on toiminut

aikaisemmin toisena perintäalan yrityksenä, joten työskentelytavat ja järjestelmät ovat muuttuneet, eikä uusia materiaaleja ollut vielä saatavilla. Toimintamallit ovat myös vasta vakiintumassa, minkä johdosta perusteellisia työohjeita on ollut hankala luoda. Koulutusmateriaalien ja työskentelyohjeiden sijaan yritys on keskittänyt resurssinsa järjestelmäkehitykseen ja toiminnan kasvattamiseen.

Opinnäytetyön aihe on hyvin ajankohtainen Perintätoimisto X:n tilanteeseen katsottuna. Yritys kasvaa voimakkaasti, mikä tarkoittaa, että rekrytointiprosessi on lähes taukoamatta käynnissä ja henkilöstöresurssia parannetaan jatkuvasti. Yrityksen kasvaessa ja uusia työntekijöitä palkatessa on tärkeää pitää huoli perehdyttämisestä ja materiaalien tulee olla selkeitä ja kaikkien työntekijöiden saatavilla.

ESignalsin (2018) sivustolla kerrotaan, että ”perehdyttäminen on yksi tärkeimpiä uuden työntekijän sitoutumiseen ja suoriutumiseen vaikuttavia henkilöstöjohtamisen prosesseja”. Perehdyttäminen kuuluu uusien työntekijöiden lisäksi myös vanhoille työntekijöille, kun työtehtävät tai toimintatavat muuttuvat. Hyvä ja laadukas perehdytys auttaa työntekijöitä ja yritystä pääsemään tavoitteisiinsa. Hyvän perehdytyksen ja selkeiden työohjeiden avulla virheiden määrä vähenee, mikä taas säästää aikaa ja rahaa. Hyvä perehdytys myös vähentää työntekijöiden stressiä, joka syntyy usein puutteellisesta osaamisesta ja epävarmuudesta työskennellä oikein. Työntekijä myös sopeutuu uuteen työpaikkaan ja/tai -tehtävään nopeammin, jolloin yritys saa nopeammin hyödyn työntekijöistään. (Signal 2018.)

Perintätoimisto X on aloittanut jo koulutusmateriaalien päivittämisen ja kouluttamisen lisäämisen. Seuraavaksi Perintätoimisto X on laittamassa resursseja enemmän päivittäisten työohjeiden luomiseen ja päivittämiseen. Aihe yrityssaneerauksesta syntyi toimeksiantajan tarpeesta, sillä se lukeutuu vielä toistaiseksi harvinaisimpiin työtehtäviin työssä, sillä yrityssaneeraukseen liittyviä toimeksiantoja on hyvin vähän Perintätoimisto X:n käsittelyssä. Vaikka koulutusmateriaaleja puuttuu myös muista aihealueista, niin työntekijöille on muodostunut osaaminen jo monista päivittäisistä työtehtävistä, joita ovat

esimerkiksi yksityishenkilön velkajärjestelyasiat. Velkajärjestelyiden määrä on niin suuri, että työntekijät ovat kokemuksen myötä oppineet käsittelemään tapauksia.

Valitsimme yrityssaneerauksen aiheeksi yhdessä toimeksiantajan kanssa, sillä se tulee olemaan enenevässä määrin osana työtehtäviä. Siinä vaiheessa, kun saneerausasiat työtehtävissä lisääntyvät, on ennalta varauduttu työohjeilla siihen, että työntekijöillä on tieto siitä mitä asian käsittelyssä kuuluu tehdä ja toimia. Tällä hetkellä saneerausasioita käsittelee muutama työntekijä yrityksessä, mutta tavoitteena on, että kuka tahansa osaisi ne käsitellä jatkossa.

4.3 Kuvaus käsikirjan laadinnasta

Käsikirjan suunnittelu alkoi yhdessä Perintätoimisto X:n toimihenkilön kanssa, joka on vastuussa koulutusmateriaalien käytöstä. Käsikirjan laatimiseen osallistui neljä Perintätoimisto X:n työntekijää, joiden kanssa kävimme tasaisin väliajoin läpi käsikirjan etenemistä ja kuulimme mahdollisia kehitysideoita. Käsikirjan laadinta ja toteutus oli täysin tekijän vastuulla. Käsikirjaa varten luotiin yritykselle Word-pohja, johon käsikirja/työohje koottiin. Pohja on sellainen, jota tullaan käyttämään jatkossa myös muihin työohjeisiin.

Käsikirjan toteutuksessa lähdettiin liikkeelle sisällön pohtimisesta eli siitä, miten tieto halutaan tuoda käsikirjaan. Kysymyksiä, jotka nousivat pohdittavaksi, olivat: halutaanko käsikirjan sisältävän teoriaa vai pelkästään järjestelmäohjeita ja kuinka yksityiskohtaisesti tieto halutaan antaa. Sisältö haluttiin pitää yksinkertaisena ja selkeänä niin, että täysin vieras henkilö osaisi toimia saneerausmenettelyssä ohjeiden avulla. Käsikirjan haluttiin sisältävän paljon järjestelmäkuvia, työohjeita, valmiita sähköpostipohjia ja jonkin verran yrityssaneerauksen teoriaa.

Koska saneerausmenettelyt ovat toistaiseksi vielä harvinaisia Perintätoimisto X:n työtehtävissä, otettiin kaikki Perintätoimisto X:n saneeraustapaukset käsittelyyn. Todellisten saneerausmenettelyiden avulla käsikirjaan saatiin tarvittavat tiedot halutulla tavalla erityisesti uuden työntekijän näkökulmasta.

Todellisten saneeraustapausten lisäksi sain käyttöön järjestelmän testiympäristön, jonka avulla pystyin luomaan kuvitteellisen yrityksen ja saneerausmenettelyn. Testiympäristössä pystyin ottamaan kuvakaappauksia niin, etteivät kenenkään oikean yrityksen tiedot vaarantuisi.

Käsikirja on noin kymmenen sivun pituinen. Sen visuaalinen ilme haluttiin pitää yksinkertaisena ja selkeänä. Käsikirja tehtiin word-pohjalle niin työntekijät voivat halutessaan tulostaa käsikirjan omalle työpisteelleen. Käsikirja alkaa otsikkosivulla ja sisällysluettelolla (Kuva 1), jonka jälkeen on prosessikaavio saneerausmenettelyn kulusta (Kaavio 1) ja saneerausmerkintöjen lyhenteet, sekä pieni esittely yrityssaneeruksesta. Oppaan alussa on myös ohjeet yleisimpiin työtehtäviin, joita tarvitaan useissa vaiheissa. Tämä ohje on tarkoitettu täysin uusille työntekijöille, joilla ei ole aikaisempaa järjestelmäkokemusta. Luottamuksellisista syistä käsikirjaa ei voitu julkaista opinnäytetyön yhteydessä.

2 Saneerausmenettely

2 Saneerausmerkinnät

3 Tietoa yrityssaneeruksesta

4 Yleisiä Aptic ohjeita

5-6 Velallisen saneeraushakemus ja väliaikainen toimenpidekielto

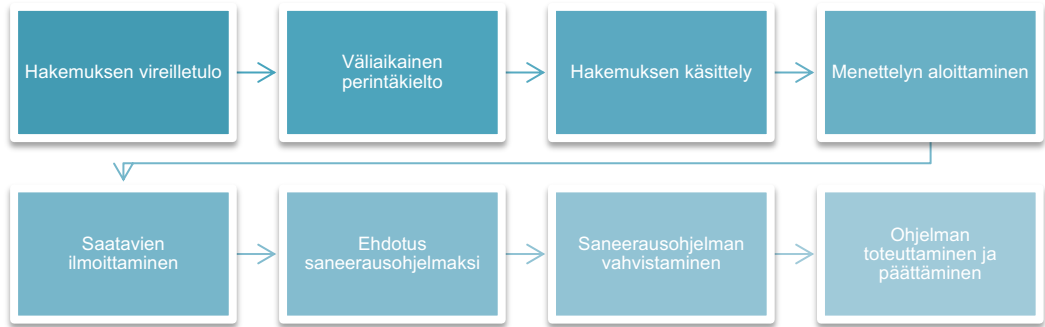
7-10 Saneerausmenettelyn aloittamispäätös ja saatavien ilmoittaminen

11-12 Ehdotus saneerausohjelmaksi ja saneerausohjelman vahvistaminen

13 Saneerausohjelman toteuttaminen ja päättäminen

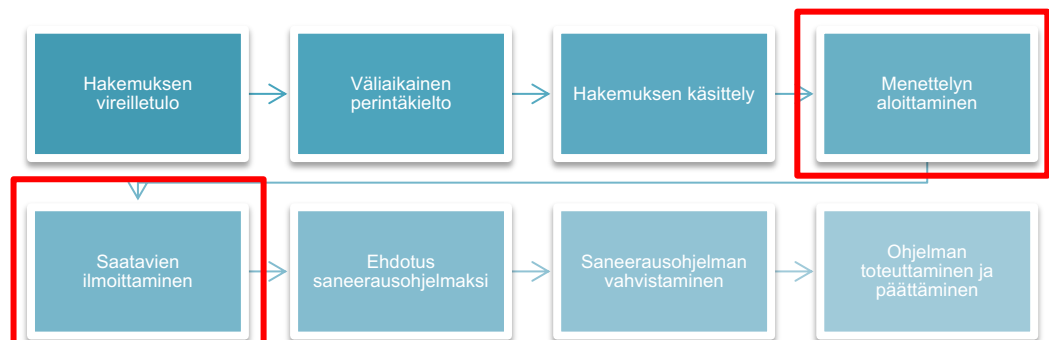
14 Saneeraukseen liittyvät dokumentit

Kuva 1. Käsikirjan sisällysluettelo.

Kaavio 1. Prosessikaavio yrityssaneerauksen kulusta.

Oppaan pääsivut ovat saneerauksen eri vaiheista eli velallisen saneeraushakemus ja väliaikainen toimenpidekielto, saneerausmenettelyn aloittamispäätös ja saatavien ilmoittaminen, ehdotus saneerausohjelmaksi ja saneerausohjelman vahvistaminen, sekä saneerausohjelman toteuttaminen ja päättäminen. Jokaisessa näissä neljässä vaiheessa kulkee prosessikaavio mukana niin, että siihen on merkattu punaisilla laatikoilla kohdat, missä kohtaa saneerausmenettelyä mennään (Kaavio 2).

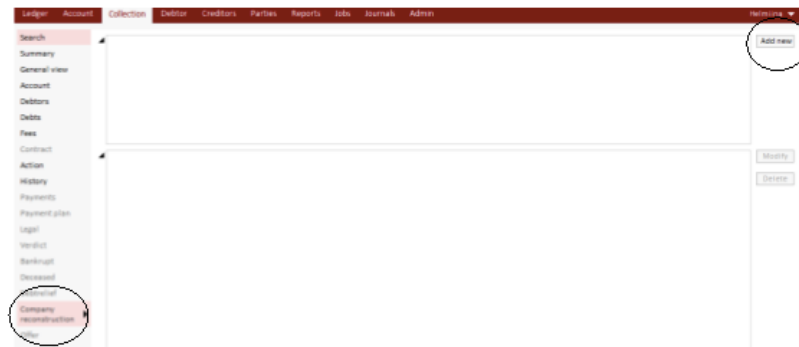
Kaavio 2. Työvaihe merkitty prosessikaaviossa.

Yritysten saneerausmenettely saattaa tulla Perintätoimisto X:n tietoisuuteen eri työvaiheissa. Yhdestä yrityssaneerauksesta voi tulla tieto jo heti hakemusvaiheessa ja toisesta vasta, kun aloittamispäätös on tullut. Tämän takia käsikirja on luotu niin, että tarvittavat tiedot löytyvät jokaisesta välivaiheesta. Näin varmistetaan, ettei mikään työvaihe jää vahingossa

tekemättä. Työntekijä voi avata oppaan siitä kohdasta, mikä tieto yrityssaneerauksesta on saatu ja sivulta löytyvät työtehtävät ja -ohjeet vaihe vaiheelta kuvattuna (Kuva 2).

3. Company reconstruction

Valitse Apticin vasemmalta välilehdeltä Company reconstruction > sen jälkeen oikeasta laidasta Add new

Debtor: Yrityssasiakkaan nimi
Stop interest: Yes

Application date: saneeraushakemuspäivä
Decision date: aloittamispäätöspäivä

Kuva 2. Ote saneerausmenettelyn työohjeista.

Yrityssaneeraukseen liittyy paljon erilaisien dokumenttien lähettämistä ja läpikäymistä. Ulkopuolisille dokumentit näyttävät todella informatiivisilta, jonka takia oppaan viimeinen sivu on työohjeille, missä käydään läpi, mitä erilaisille dokumenteille tehdään ja mitä niissä tulee huomioida. Dokumentteja saadaan muun muassa viranomaisilta ja yrityssaneerauksen selvittäjältä.

5 Johtopäätökset

Yrityssaneeraus on tuomioistuimen hyväksymä yrityksen elvyttämistoimenpide, jota sääntelee laki yrityksiä saneerauksesta. Yrityssaneerauksessa leikataan osa velallisen veloista pois ja velkojat suostuvat kärsimään tappion. Velkojen osittain pois leikkaaminen on kuitenkin velkojille parempi ratkaisu kuin yrityksen asettaminen konkurssiin. Perintätoimistot useimmiten valvovat saneerausmenettelyn etenemistä ja suoritusten kirjautumista alkuperäisen velkojan puolesta. Yrityssaneerausmenettelyn tietovaatimukset ovat laajat, minkä takia perintäneuvottelijoiden voi olla vaikeaa ymmärtää yrityssaneerauksen kulkua ja siihen liittyviä työtehtäviä.

Opinnäytteen tavoitteena oli luoda käsikirja Perintätoimisto X:n perintäneuvottelijoille. Käsikirjan tuli sisältää järjestelmäohjeita ja teoriaa ja toimia perintäneuvottelijoiden työvälineenä yrityssaneeraustilanteissa. Käsikirjan tarkoituksena on yhtenäistää käytänteitä ja parantaa laatua asiakaspalvelussa. Laadun parantamisella tarkoitetaan nopeaa ja asiantuntevaa palvelua. Käsikirja toteutettiin teknisestä näkökulmasta, mutta työntekijöiden hyvä järjestelmäosaaminen nopeuttaa ja parantaa palvelua myös asiakaspalvelun näkökulmasta.

Opinnäytetyö oli toimeksianto perintäalan yritykseltä. Oppaalle oli konkreettinen tarve, sillä toimintatavat ja käytänteet olivat vielä jäsentymättömiä ja työohjeita kirjallisessa muodossa ei ollut. Perintätoimisto X haluaa luoda työohjeet kaikista toimintatavoista ja asiakastapauksista, joten aihe opinnäytetyölle ja käsikirjalle lähti toimeksiantajan ja tekijän yhteisestä tarpeesta ja ajatuksesta.

Oppaan tekoa vaikeutti yrityssaneeraustapausten vähyys. Suhteellisen tuoreena perintäalan yrityksenä ostetut saatavat ovat lähinnä kuluttaja- eikä yritysasiakkaiden. Käsikirjaa tehtiin joulukuusta huhtikuuhun ja yrityssaneerausasiakkaita saatiin tänä aikana muutama kappale. Yrityssaneerauksen pääkohdista saatiin laadittua käsikirja ja työohje uusien ja vanhojen tapausten perusteella. Laadinnan apuna toimi kollega, joka on

aiemmin hoitanut saneeraustapauksia. Lisäksi simuloitiin tilanteita itse järjestelmän harjoitusympäristössä.

Oppaan rakenne luotiin käyttäjäystävälliseksi, minkä avulla työntekijät löytävät hakemansa tiedon nopeasti ja helposti. Ulkonäkö pidettiin selkeänä mukailen Perintätoimisto X:n omia muotoiluja. Käsikirja sisältää vaihe vaiheelta kuvattuna järjestelmäohjeita, joiden avulla uusikin työntekijä osaa hoitaa saneerausmenettelyt alusta loppuun itsenäisesti. Käsikirjan saatua valmiiksi, kävimme toimeksiantajan kanssa käsikirja läpi ja keskustelimme työn tuloksesta. Toimeksiantajan mukaan käsikirjasta saatiin selkeä, informatiivinen ja arvokas työväline, joka on laadittu loogiseen ja helposti luettavaan muotoon. Se ei jätä kysymysmerkkejä minkään työvaiheen osalta ja se palvelee niin uusia kuin myös vanhoja työntekijöitä. Toimeksiantajan mukaan opinnäytetyö toimii tärkeänä muistutuksena heille, miten tärkeää on tarjota työntekijöilleen ajantasaiset työohjeet.

Tavoitteet opinnäytetyön osalta saavutettiin ja saatiin luotua käsikirja, joka on osoittautunut myös käytössä toimivaksi. On kuitenkin selvää, ettei jokaista yksityiskohtaa oppaaseen ole saatu lisättyä, minkä takia oppaan päivittäminen on tärkeä osa tulevaisuudessa. Suosittelen Perintätoimisto X:n laativan samanlaiset työohjeet myös muista työtehtävistä, sillä se vähentää työntekijöiden epävarmuutta työssään sekä sujuvoittaa työntekoa. Etenkin lomakausina työskentelyohjeet ovat avainasemassa, kun apua on vähemmän saatavilla ja monet työntekijät saattavat olla niin sanotusti kausityöntekijöitä.

Lähteet

Axactor. n.d.a Mikä on maksuhäiriömerkintä? Viitattu 3.3.2022.

<https://www.axactor.com/fi/> > Artikkelit > Mikä on maksuhäiriömerkintä?

Axactor. n.d.b Yrityssaneeraus eli velkasaneeraus. Viitattu 9.3.2022.

<https://www.axactor.com/fi/> > Artikkelit > Yrityssaneeraus eli velkasaneeraus

Burton, S. 2015. Visma. Konkurssiperinnällä lisätehoja perintään. Viitattu 27.2.2022. <https://www.visma.fi/> > Blog > Konkurssiperinnällä lisätehoja perintään

Burton, S. 2016. Visma. Perintäterminit tutuksi: trattaperintä. viitattu 27.2.2022.

<https://www.visma.fi/> > Blog > Perintäterminit tutuksi: trattaperintä

Bräysy, P. 2013. Perintä käytännössä. Helsinki: Kauppakamari.

Corona Capital. n.d. Lähetä aina maksumuistutus kun lasku on myöhässä.

Viitattu 3.3.2022. <https://coronacapital.fi/> > Blogi > 1. LÄHETÄ AINA MAKSUMUISTUTUS KUN LASKU ON MYÖHÄSSÄ

Esignals. 2018. Onko yrityksellänne varaa jättää perehdytys puolitiehen. Viitattu 28.3.2022. <https://esignals.fi/> > Kategoriat > HR ja johtaminen > Onko yrityksellämme vataa jättää perehdytys puolitiehen.

Ferenda. n.d. Asiakasyrityksen konkurssi ja konkurssiuhkainen maksukehotus.

Viitattu 5.3.2022. <https://www.ferenda.fi> > Artikkelit > Artikkelit yrityksille > Asiakasyrityksen konkurssi ja konkurssiuhkainen maksukehotus

Fiducius 2017. Konkurssiuhkainen maksukehotus perintäkeinona. Viitattu 3.3.2022. <https://fiducius.fi> > Artikkelit > Konkurssiuhkainen maksukehotus perintäkeinona

Intrum. n.d. Perintä. Viitattu 3.3.2022. <https://www.intrum.fi/fi/> > Palvelut yrityksille > Perintä

Konkurssiasiamies. 2018. Yrityssaneerausmenettely. Viitattu 10.3.2022
<https://www.konkurssiasiamies.fi/fi/> > Konkurssi ja yrityssaneeraus > Yrityssaneerausmenettely

Kontioperintä. n.d.a. Mikä on Tratta. Viitattu 28.2.2022.
<https://www.kontioperinta.fi/> > Tietopankki > Tratta

Kontio Perintä. n.d.b Yrityssaneeraus. Viitattu 5.3.2022
<https://www.kontioperinta.fi/> > Tietopankki > Yrityksen velkasaneeraus

Laakkonen, J. & Saarilampi, S. 2020. Fennolaw. Yrityssaneerausmenettelyn aloittamisharkinta – edellytykset ja esteperusteet. Viitattu 5.3.2022
<https://www.fennolaw.fi/> > Ajankohtaista > Blogi > Yrityssaneerausmenettelyn aloittamisharkinta – edellytykset ja esteperusteet

Laki saatavien perinnästä 18.1.2013/31. 7§ Tratan käyttö. Saatavilla:
<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990513>

Lindström, J. 2014. Luotonvalvonta ja saatavien perintä. Helsinki: Talentum.

Lowell. n.d. Miten perintä etenee? Viitattu 20.2.2022. <https://www.lowell.fi/> > Yritysratkaisut > Muistutus ja Perintä

Minilex. n.d.a. Saneerausohjelma. Viitattu 7.3.2022. <https://www.minilex.fi/> > Lakitieto > Ulosotto- ja konkurssi > Yrityssaneeraus > Saneerausohjelma

Minilex. n.d.b. Yrityssaneerauksen haitati. Viitattu 7.4.2020.
<https://www.minilex.fi/a/yrityssaneerauksen-haitat>

Minilex. n.d.c. Yrityssaneeraukseen hakeminen. Viitattu 7.3.2022.
<https://www.minilex.fi/a/yrityssaneeraukseen-hakeminen>

Nyysönen, L. 2020. Fennolaw. Lakisääteinen yrityssaneerausmenettely avuksi poikkeusolosuhteissa. Viitattu 8.3.2022. <https://www.fennolaw.fi/> > Ajankohtaista > Blogi > Lakisääteinen yrityssaneerausmenettely avuksi poikkeusolosuhteissa

Piisi, T. 2020. KPMG. Milloin yrityssaneeraus kannattaa? Neuvot yritystoiminnan tervehtymiseen. Viitattu 7.3.2022 <https://home.kpmg/fi/> > Pinnalla > Milloin yrityssaneeraus kannattaa?

Rantalainen. 2021. Yrityssaneeraus – työkalu yrityksen talouden tervehtymiseksi. Viitattu 8.3.2022. <https://www.rantalainen.fi/> > Julkaisut > Yrityssaneeraus – työkalu yrityksen talouden tervehtymiseksi

Seppelin, S. 2021. Svea. 8 asiaa perinnästä, jotka jokaisen yrityksen on hyvä tietää. Viitattu 5.3.2022. <https://www.svea.com/fi/> > Yritysblogi > Perintä > asiaa perinnästä, jotka jokaisen yrityksen on hyvä tietää

Suomen Perimistöimistöjen Liitto ry. 2019. Perintäalan yritysperinnän käytännönsäännöt.

Uuva n.d.a. Konkurssiuhkainen maksukehotus perintäkeinona <https://uuva.fi/> > Blogi > Konkurssiuhkainen maksukehotus perintäkeinona

Uuva. n.d.b. Mitä jälkiperintä on? Viitattu 28.2.2022. <https://uuva.fi/> > Blogi > Mitä jälkiperintä on?

Vasek. 2020. Yrityssaneeraus – järkevä vaihtoehto konkurssille. Viitattu 7.4.2020. <https://www.vasek.fi/vaasanseudun-kehitys-oy-vasek/viestinta/uutiset/yrityssaneeraus-jarkeva-vaihtoehto-konkurssille>

Visma. n.d.a. Perintätietopankki. Viitattu 3.3.2022. <https://www.visma.fi/perinta/tietopankki>

Visma. n.d.b. Yritysperintä – Mitä yritysperintä on? Viitattu 3.3.2022. <https://www.visma.fi/epasseli/kirjanpidon-sanakirja/y/yritysperinta/>

Yrittäjät. n.d. Perintä yritysten välisessä kaupassa. Viitattu 3.3.2022. <https://www.yrittajat.fi/t> > Tietopankki > Markkinointi ja myynti > Laskutus > Perintä yritysten välisessä kaupassa

Yrityspörssi. n.d. Yrityssaneeraus – kaikki, mitä sinun tulee tietää. Viitattu 7.3.2022. <https://www.yritysporssi.fi/> > Blogi > Yrityssaneeraus- kaikki, mitä sinun tulee tietää

Yrityssaneeraukset. n.d. Yrityssaneeraukseen hakeutuminen. Viitattu 7.3.2022. <https://www.yrityssaneeraukset.fi/> > Yrityssaneeraukseen hakeutuminen